Kâzım

حسین کاظم

آرناوودلر نه یاپدیلر؟

Arnavutlar ne yaptılar?

اسعد پاشا ـ اسکی مبعوث ـ اسکی پاشا ویانه‌ده

استانبول :

۱۳۳۰

یکی توران مطبعه‌سی

فیاتی ۲۰ پاره

3 —

حسين كاظم

آرناوودلر نه ياپديلر ؟

استانبول :

١٣٣٠

يكى توران مطبعه‌سى

آرناوودلر نه یاپدیلر ؟

پرنس دووید ؛ دراجه کلمش ، طوپلر آتیلمش ، حتی قصبه‌نك اك بیوك جامع شریفنه کیده‌رك مسلمان تبعه‌سنه برجمیله بیله کوسترمشدر . برنجی کیلیوم (ویلهلم) نامنی آلان بو حکمدار نوظهور ، اوراده نه یاپه‌جق ؛ موفق اوله بیله‌جکمی ؟ آرناوودلغك استقبالی نه‌در ؟ آرناوودلق مسئله‌سی اوزرنده‌کی تأثیرات سیاسیه نه مرکزده‌در ؟ بز بو اوفاق رساله‌ده بو مسئله‌لری تشریح ایده‌جك دکلز .. بو رساله‌جك یاره‌لی بر تورك قلبندن کلن بر ندای تلعیندر ... دین ووطننه خیانت ایدن بر مسلمان هانکی قومیته منسوب اولورسه اولسون لعنته مستحقدر . آرناوودلرده بو دینه ، بو وطنه خیانت ایتدیلر .. حق‌وخلقك لعنته مستحق اولدیلر. بوتلعینده اقوام اسلام مشترك اولدیغی کبی بوکون اوز مسلمان دیارنده بو دولت ایچون هرفداکارلغه آماده طوران آرناوودلرده مشارکدر . قوجه روم ایلی الدن کیتدی.. مسلمانلر اغیارك آیاغی آلتنده قالدی . آلتی یوز سنه‌لك بردولت تملندن صارصلدی... عالم اسلام یرندن اوینادی.. قان آغلادی. بونلره سبب هپ آرناوودلردر .

دراجده آتیلان طوپلرك طراقه‌سی، برزمانلر، شمدی اجنبی بر حکمداری آلقیشلایان او آرناوودلره آغوش قبول آچان دارالخلافه‌یه‌ده عکس ایتدیکی، ایچیلن شامپانیالرك رشاشهٔ تعاطیسی ایله چیقاریلان مسرت آوازه‌لری هنوز سامعه‌لردن زائل اولمادیغی شو صره‌ده قلبی یاره‌لی بر تورك دییورکه :

لعنت سزلره ..

سزه بو رساله ایله بر قاچ رسم تقدیم ایدییورز . غرافیق اسمنده‌کی انکلیزجه غزته‌دن آلنان بو رسملره عبرت کوزیله باقه‌لم... اوروپا پایتختلرنده اجنبی پاره‌سیله کزن بو حریفلر ایچنده استانبول قارئلرینك طانیدیغی بك چوق سیمالر واردر. بوحریفلری، بوسرسریلری اکثریا بك اوغلنده کورردیکز . ؟ رتب مختلفه‌یی دوش رذالتلرنده طاشیمشلر ، دولتك مختلف مأموریتلرینی ـ عبدالحمیدك استحقاقسز توجهلری، مشروطیتك لزومسز ترددلری سایه‌سنده ـ احرازایله‌مشلردر . آرناوودلقده، کثیف برجهالت، عمیق بر ظلمت ایچنده بولنان خلقك اکسه‌سندن ظلم ایله ، تغلب ایله قازاندقلرینی قمار ماصه‌سی باشنده ییین بو حریفلر مملکتی خراب ایتمك ایچون اللرندن کلنی یاپمشلردر .

یا اسعد پاشا ... مزارنده حالا خون مبارکی آقان حسن رضا پاشـانك فجیمهٔ شهادتی ایله اللری قانلی طوران بو آدم ، دون بوراده مبعوث ایدی . خلافت اسـلامیه‌یه ، سـلطنت عثمانیه‌یه رابطه‌دن ، صداقتدن بحث ایدن بو آدم ؛ اجنبی پروپاغانداسنه صریح بر آلت اولمشدر . اوزرنده دونه قدر عثمانلی اونیفورمه‌سی واردی. دراجده برر آووچ مصر ویره‌رك تحت حکمنه آلدقلری اهالی‌یی هرصورتله اغفال ایدن بو آدمی اشـقودره‌یه ، یانیـه‌لی حسن تحسین پاشا کبی ضبطیه آغالغندن برحریفی سلانیکه کوندرن آدملرده وطنلرینه ، دولتلرینه بك شنیعانه خیانت ایدن آدملر قدر لعنته مستحقدر .

بن مسلمان وتورکم. کندی مملکتاری نامنه اسعد پاشا کبی، فرید پاشا زاده‌لر کبی شو کبی ، بوکبی، مفید بك کبی حریفلره پاره ویرن اجنبیلری تقبیحه هیچ بر زمان دیلم وارماز .

چونکه‌اونلر غایه‌لرینه صادق، اونك ایچون فداکار خلقدر. لعنت او آلچقلره‌که کندی وطنلرینه اهانت ایدییورلر .

لعنت اونلره‌که ، بالقان اتفاق مربعنك سـبب اصـلیسی آرناوودلردر .

روم ایلیده زمان حضریده‌بیله مهابتیله اعدایه لرزه‌لر ویرن عثمانلی اردوسنی بیوك برانتظامسزلقله او خطه‌ده پریشـان ایدن آرناوودلردر .

ائتلافجیلر بوکون هرشیدن قورتولسه‌لر بیله یارین تاریخك لعنتندن قورتوله‌مایه‌جقلردر . چونکه سیاسی خصملرینی مغلوب ایتمك ایچون تاآرناوودلقدن برضربهٔ حکومت احضارینه چالیشان بوآدملر؛ آرناوودلغی بردرجه‌یه‌قدر انتظام تحتنده طوته‌بیله‌جك برقوتی محوایله‌دیلر. عثمانلی اردوسی طاغیلدی. ضابطان آره‌سنه نفاق کیردی. ذاتاً سنه‌لردنبری آرناوودلق استقلالنی ارزو ایدن برطاقم ضابطان ـ که‌بوکون‌آولونیاده‌در ـ ایشی بسبتون‌آلولندیردیلر. تورك‌دیارینك‌هرطرفنده‌قاندیره‌جق‌آدملربولدیردیلر. قوم نجیب(؟) خلاصکار وطن‌اولدی. بش‌اون‌سرسری هرطرفده تلغرافخانه‌لری محاصره ایتدیلر . ذاتاً تردد وغفلت اثری اوله‌رق اورالره کوندریلن آرناوود مأمورلر ایشی ولوله‌یه ویردیلر.«آمال‌ملیه‌مز» دییه فریاد ایتدیلر . استانبول ، علی‌کمال کبی، عبداه زهدی‌کبی لطفی فکری کبی، رفیع جوادکبی‌برقاچ بینسزك ولوله‌سنه‌باقدی..

— ذاتاً حرص منفعت ، حتی‌ارتجاع بتون شدتیله اورته‌لغی صارمش ایدی . قوم نجیب... بوینه‌آلقیشلاندی. اتحادوترقینك سقوطی وطن بهاسنه اولسه‌ده آلقیشلایان بو آدملر ؛ اردونك روحنه سرایت ایدن فکر مشئومی‌ده آلقیشلادیلر .

دولتك امرینه اطاعت فضیلتی یکانه رهبری اولان عثمانلی اردوسنك بر قسمی عاصیلره التحاق ایدییور ، سیاسی پروپاغانداجیلقله مشغول اولیوردی . ارتجاع، منفعت صیریتییور،

ایی‌وفنا تجدده طوغری‌آتیلان‌خطوه‌لر، بتون‌مؤسسات مشروطیت یه‌قیلیور .. هرج مرج باشلایور . آرناوودلر آلقیشلانیور ... اعدا ایسه حاضرلانمش ، بکلیور .. حرب آچیلیور . ارناوودلر نره‌ده ؟ هپ کویلرنده ، ایلبصان فرقه‌سنه (۸۰) کشی کلیور . قومانوه‌اوواسنده عثمانلی‌اردوسی مظفرایکن سبب‌انهزام آرناوودلر اولویور . تورك عسکرینی اولدیرن آرناوودلر اولویور . عثمانلی سلاحلرینی‌چالان ؛ طوپراقلره کومن اونلر اولویور .

« ژون ترکلر ارناوودلره ظلم‌ایتدکلری ایچون مغبر اولدیلر اونك ایچون‌وطن مدافعه‌سنه قوشمادیلر »، دییه‌جك قدر عقلسز، وطنسز ، بینسز ؛ حمیتسز کورولمش ، بدبخت ملت، بوکبیاری‌ده ایچنده بسله‌مشدر .

عبرت آلك مسلمانلر ، تورکلر !

آرناوودلقدن کلن بر تورك نفرینه صورك . اوزمان وطن خائنلرینی آکلارسکز. ژون تورکاره طارلمق، وطنی‌دشمنه صاتمغه سبب اوله‌بیلیرمیدی ؟ یالکز بو سؤاله جواب ویرلسون ؛ باشقه برشی ایسته‌میز ..

آره‌ده بش یوز سنه‌لك بر حق، بر مشارکت وار. حال‌بوکه بوکون بزدن آیرلمغه‌سبب اولان‌حریفلردون، بوکون‌ده‌مسلمانلغی، تورکلکی تحقیری کندیلرینه‌مدار افتخاربیلیورلر . کیمی مبعوث، کیمی مأمور ، کیمی سفیر ، کیمی عسکر، کیمی محرر ایدی .

بونلرك يوزلرندهكی ماسكه‌یی آچدیغمز زمان بز بوارده توركیایه نه‌لر سویله‌مدیلر .

عبرت آلك مسلمانلر !

كامل پاشا قابینه‌سی زماننده باب عالینك مشاور خاصی

اسماعیل كمال

بوشو

قوزمیدی

خونه‌ئوس

ایدی. بوكون باب‌عالی اقلامی ایچنده الك‌اوفاق اوطه‌جیلر بیله بونلرك او زمانكی موقعلرینی بیلیرلر . حالبوكه برطرفدن حرب اولویور؛ آرناوودلر قاچیور. یونان سلانیكی آلیور! آولونیاقاینایور، حمیتدن ، وطندن ، دیانتدن بحث ایدن طیارلر ، شونلر ، بونلر آولونیایه التجا ایدییوردی ..

كچن كون درویش هیما برغزته محررینه اوچ سنه‌اول استقلال پروپاغانداسی ایچون ایتدیكی سیاحتدن بحث ایلیوردی. بو آلچق حقنده بورادهمسلمانلرك، توركلرك نظرحمیتنی جلب‌ایتدكجه، بزم‌حقمزده نه‌لر یازمازلردی . اسماعیل كمالك قیزارماز، صورتنه طوقات‌اوران

درویش بکی اولدیرنلر ، یونانلیلر ایدی . بر زمانلر ، بوپایتختده مرشد کل اولان ملامی صادق ایسه بوکون سلانیکده یونان آغوشنده‌در . یونانلیلر ایسه روم ایلیده نرونلره رحمت اوقوتیورلر. آطه‌لرده قالان مسلمانلرك فریادلری کوکه چیقیور . صباح‌الدین ایسه یونان قرالنك اتکنی اوپیور..

عبرت مسلمانلر، عبرت تورکلر ...

غفلتك آجیسی پك آغیر اولدی.
پك آجی اولدی . بر داها بو قویویه دوشمیه‌لم.
بو دفعه‌کی سقوط ، معاذالله کلیاً انقراضدر .

باتارز

بو حقیقتی، نه‌قدر آجی اولورسه اولسون سویله‌مك فرضدر.

آرتق قوینمزده ییلان بسله‌مه‌یه‌لم

ختام

دون اكمكمزی يه‌نلردن : آرناوود هيئت مخصوصه‌سی ويانه‌ده